

ODPOWIEDZI NA KLUCZOWE PYTANIA W ZAKRESIE KORONAWIRUSA

Warszawa, 28.02.2020 r.

1. Czym są koronawirusy?

Koronawirusy to duża rodzina wirusów, które mogą powodować choroby u zwierząt lub ludzi. Dotychczas zidentyfikowano kilka różnych koronawirusów, które u ludzi wywołują infekcje dróg oddechowych - od zwykłego przeziębienia do poważniejszych chorób, takich jak zespół oddechowy Bliskiego Wschodu (MERS) i zespół ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej (SARS). Ostatnio odkryty koronawirus powoduje chorobę COVID-19.

2. Co to jest COVID-19?

COVID-19 jest chorobą zakaźną wywoływaną przez ostatnio odkryty koronawirus.

3. W jaki sposób rozprzestrzenia się koronawirus?

Najczęstsze objawy zakażenia koronawirusem to gorączka (38°C), kaszel, duszność. W 80% przypadków zakażenie koronawirusem przebiega w sposób łagodny. W niektórych przypadkach zakażenie koronawirusem może przebiegać bezobjawowo. Najbardziej narażone na rozwinięcie ciężkiej postaci choroby i zgon są osoby starsze, z obniżoną odpornością, którym towarzyszą inne choroby, w szczególności przewlekłe. Obecnie prawie nie obserwuje się zachorowań wśród dzieci.

Wirus przenosi się:

- a) bezpośrednio, drogą kropelkową – zawierające wirusa drobne kropelki powstające w trakcie kaszlu, kichania, mówienia mogą być bezpośrednią przyczyną zakażenia. Odległość 1-1,5 m od osoby, z którą prowadzimy rozmowę, traktowana jest jako bezpieczna pod warunkiem, że osoba ta nie kaszle i nie kicha w naszym kierunku (strumień wydzieliny oddechowej pod ciśnieniem),
- b) pośrednio, poprzez skażone wydzieliną oddechową (podczas kichania czy kaszlu) przedmioty i powierzchnie. Wirus nie ma zdolności przetrwania poza organizmem człowieka, ulega dezaktywacji po kilku- kilkunastu godzinach.

Czy wirus, który powoduje COVID-19, może być przenoszony drogą powietrzną?

Dotychczasowe badania sugerują, że koronawirus powodujący COVID-19 jest przenoszony głównie drogą kropelkową, a nie powietrzną. Zobacz poprzednią odpowiedź na temat: „W jaki sposób rozprzestrzenia się COVID-19?”

Czy mogę zarazić się COVID-19 poprzez kontakt z kałem chorego?

Ryzyko zarażenia COVID-19 poprzez kontakt z kałem zarażonej osoby wydaje się być niskie. Wstępne badania sugerują, że wirus może być obecny w kale w niektórych przypadkach, jednak rozprzestrzenianie się choroby tą drogą nie ma charakteru dominującego. Ze względu na istniejące ryzyko zakażenia, należy regularnie myć ręce po skorzystaniu z toalety i przed jedzeniem.

4. Jak możesz chronić siebie i zapobiec rozprzestrzenianiu się koronawirusa?

Wirus przenosi się drogą kropelkową. Należy stosować standardowe metody zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób układu oddechowego.

1. Często myć ręce – instrukcja jak poprawnie myć ręce znajduje się poniżej

Należy pamiętać o częstym myciu rąk wodą z mydłem, a jeśli nie ma takiej możliwości dezynfekować je płynami/żelami na bazie alkoholu (min. 60 %).

Mycie rąk ww. metodami zabija wirusa, jeśli znajduje się on na rękach. Wirus ma zdolność do krótkotrwałego przebywania na powierzchniach i przedmiotach, jeśli skażone zostały wydzieliną oddechową (w trakcie kaszlu, czy kichania) osób chorych. Istnieje ryzyko przeniesienia wirusa z zanieczyszczonych powierzchni na rękach np. dotykając twarzy lub pocierając oczy. Dlatego częste mycie rąk zmniejsza ryzyko zakażenia.

2. Stosować zasady ochrony podczas kichania i kaszlu

Podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką – jak najszybciej wyrzucić chusteczkę do zamkniętego kosza i umyć ręce używając mydła i wody lub zdezynfekować je środkami na bazie alkoholu (min. 60 %). Zakrycie ust i nosa podczas kaszlu i kichania zapobiega rozprzestrzenianiu się zarazków, w tym wirusów. Jeśli nie przestrzega się tej zasady można łatwo zanieczyścić przedmioty, powierzchnie lub dotykane, np. przy powitaniu, osoby.

3. Zachować bezpieczną odległość

Należy zachować co najmniej 1-1,5 metr odległości z osobą, która kaszle, kicha i ma gorączkę. Gdy ktoś z chorobą układu oddechowego kaszle lub kicha, wydalą pod ciśnieniem małe kropelki zawierające wirusa. Jeśli jest się zbyt blisko, można wdychać wirusa.

4. Unikać dotykania oczu, nosa i ust

Dłonie dotykają wielu powierzchni, które mogą być zanieczyszczone wirusem. Dotknięcie oczu, nosa lub ust zanieczyszczonymi rękami, może spowodować przeniesienie się wirusa z powierzchni na siebie.

5. Jakie istnieje prawdopodobieństwo, że zachoruję na chorobę wywoływaną przez koronawirusa?

Europejskie Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) ocenia, iż ryzyko zakażenia koronawirusem dla obywateli UE/EOG i Wielkiej Brytanii przebywających w Europie jest obecnie niskie.

6. Czy powinienem się obawiać koronawirusa?

Jeśli nie znajdujesz się w obszarze, w którym rozprzestrzenia się koronawirus, lub jeśli nie podróżowałeś do jednego z tych obszarów lub nie byłeś w bliskim kontakcie z kimś, kto spełnia te warunki i źle się czuje, twoje szanse na zarażenie są obecnie niskie. Oczywiście jest, że możesz czuć się zaniepokojony zaistniałą sytuacją. Doskonałym rozwiązaniem jest zapoznanie się z faktami, które pomogą ci dokładnie określić i zrozumieć ryzyko, abyś mógł podjąć wyłącznie uzasadnione środki ostrożności. Ministerstwo Zdrowia, Główny Inspektorat Sanitarny, a także Twój lekarz i farmaceuta powinni stanowić Twoje źródło rzetelnej wiedzy na temat koronawirusa i tego, czy w twojej okolicy istnieje ryzyko wystąpienia wirusa. Ważne jest, abyś był informowany o sytuacji okolicy, w której mieszkasz, aby ułatwić podejmowanie odpowiednich środków zapobiegawczych. (Zobacz punkt 4: Środki ochrony).

7. Kto jest w grupie ryzyka wystąpienia ciężkiego zachorowania?

Najbardziej narażone na rozwinięcie ciężkiej postaci choroby i zgon są osoby starsze, z obniżoną odpornością, którym towarzyszą inne choroby, w szczególności przewlekłe. Obecnie prawie nie obserwuje się zachorowań wśród dzieci.

8. Czy antybiotyki są skuteczne w zapobieganiu lub leczeniu choroby wywoływanej przez koronawirusa?

Nie. Antybiotyki nie działają przeciwko wirusom, działają tylko na infekcje bakteryjne. COVID-19 jest wywoływany przez wirusa. Antybiotyki nie powinny być stosowane jako środek zapobiegania lub leczenia COVID-19/choroby wywoływanej przez koronawirus. Powinny być stosowane wyłącznie zgodnie z zaleceniami lekarza w leczeniu infekcji bakteryjnej.

9. Czy COVID-19 jest tym samym co SARS?

Nie. Koronawirus który powoduje COVID-19 i ten, który powoduje zespół ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej (SARS), są ze sobą spokrewnione genetycznie, ale są różne. Śmiertelność w przypadku SARS jest o wiele wyższa niż COVID-19. Od 2003 r. nigdzie na świecie nie było ognisk SARS.

10. Czy powinienem nosić maskę ochronną, aby zabezpieczyć siebie przed zarażeniem?

Osoby bez objawów oddechowych, takich jak kaszel, nie muszą nosić maski ochronnej. Główny Inspektor Sanitarny i WHO zalecają stosowanie masek przez osoby z objawami zakażenia koronawirusem oraz opiekujących się chorymi z objawami, takimi jak kaszel i gorączka. Używanie masek ma kluczowe znaczenie dla pracowników ochrony zdrowia i osób, które opiekują się innymi (w domu lub w zakładzie opieki zdrowotnej).

Światowa Organizacja Zdrowia zaleca racjonalne stosowanie masek ochronnych, aby uniknąć niepotrzebnego marnowania ich zapasów i niewłaściwego użycia masek (patrz Porady dotyczące używania masek). Używaj maski tylko wtedy, gdy masz objawy oddechowe (kaszel lub kichanie), podejrzewasz zakażenie koronawirusem z łagodnymi objawami lub opiekujesz się osobą z podejrzeniem zakażenia koronawirusem.

Najskuteczniejszym sposobem ochrony siebie i innych przed koronawirusem jest częste mycie rąk, zakrycie ust i nosa podczas kaszlu i kichania oraz utrzymywanie odległości co najmniej 1-1,5 metra od osób, które kaszlą lub kichają.

11. Jak zakładać, używać, zdejmować i utylizować maski ochronne?

- 1.** Pamiętaj, że maska powinna być używana wyłącznie przez pracowników ochrony zdrowia, opiekunów i osoby z objawami oddechowymi, takimi jak gorączka i kaszel.
- 2.** Przed dotknięciem maski oczyścić ręce alkoholowym płynem dezynfekującym do rąk lub mydłem i wodą
- 3.** Sprawdź, czy maska ochronna nie ma uszkodzeń lub dziur.
- 4.** Sprawdź, która strona jest górną stroną maski (gdzie znajduje się metalowy pasek).
- 5.** Upewnij się, że kolorowa strona maski jest skierowana na zewnątrz.
- 6.** Umieść maskę na twarzy. Ściśnij metalowy pasek lub sztywną krawędź maski, aby dopasowała się do kształtu nosa.
- 7.** Pociągnij dół maski, aby zakryła usta i podbródek.
- 8.** Po użyciu zdejmij maskę; usuń elastyczne pętle z tyłu uszu, jednocześnie trzymając maskę z dala od twarzy i ubrania, aby uniknąć dotykania potencjalnie skażonych powierzchni maski.
- 9.** Wyrzuć maskę do zamkniętego pojemnika natychmiast po użyciu.
- 10.** Zachowaj higienę rąk po dotknięciu lub wyrzuceniu maski - Użyj płynu dezynfekującego na bazie alkoholu lub, w przypadku widocznego zabrudzenia, umyj ręce mydłem i wodą.

11. Czy maseczki dostępne w sklepach budowlanych są skuteczne w prewencji zakażenia koronawirusem?

Maseczki te są to tzw. maseczki "antypyłowe", które nie chronią przed ekspozycją na koronawirusa.

Jaki jest okres inkubacji (wylęgania) koronawirusa?

Okres inkubacji oznacza czas między zarażeniem się wirusem, a początkiem wystąpienia objawów choroby. Większość szacunków wskazuje na okres inkubacji dla koronawirusa w granicach 1-14 dni, najczęściej około 5 dni. Wartości te będą aktualizowane w miarę napływu większej ilości danych w tym zakresie.

13. Czy ludzie mogą zarazić się koronawirusem od zwierząt?

Obecnie brak dowodów naukowych na to, że zwierzęta towarzyszące lub zwierzęta domowe, takie jak koty i psy, zostały zainfekowane lub mogłyby rozprzestrzeniać koronawirusa.

14. Czy mogę zarazić się koronawirusem od zwierzęcia domowego?

Nie. Nie ma na tę chwilę żadnych dowodów, że zwierzęta domowe jak koty czy psy zostały zarażone lub mogą być nosicielami koronawirusa.

15. Jak długo wirus może przeżyć na powierzchniach i przedmiotach?

Wirus ma zdolność do krótkotrwałego przebywania na powierzchniach i przedmiotach, jeśli skażone zostały wydzieliną oddechową (w trakcie kaszlu czy kichania) osób chorych. Istnieje ryzyko przeniesienia wirusa z zanieczyszczonych powierzchni na rękach np. dotykając twarzy lub pocierając oczy. Dlatego częste mycie rąk zmniejsza ryzyko zakażenia.

16. Czy jest bezpieczne odbieranie paczek wysłanych z obszarów, gdzie stwierdzono występowanie koronawirusa?

Tak. Prawdopodobieństwo zakażenia produktów przez osobę zakażoną jest niskie, a ryzyko zarażenia się koronawirusem z opakowania, które było transportowane i wystawione na działanie różnych warunków i temperatury jest również niskie.

17. Czy jest coś więcej co mogę zrobić?

Następujące środki **NIE SĄ** skuteczne wobec koronawirusa i mogą być szkodliwe:

- Palenie tytoniu
- Spożywanie alkoholu
- Leczenie preparatami ziołowymi
- Używanie maseczek wielorazowych
- Stosowanie antybiotyków

18. Mam gorączkę i kaszel. Czy może to świadczyć, że jestem zarażony koronawirusem?

Jeżeli w ciągu ostatnich **14 dni** podróżowałeś do miejsc, gdzie występują potwierdzone przypadki zakażenia koronawirusem (np.: Chiny, Hong Kong, Iran, Włochy) i:

1) **zaobserwowałeś** u siebie objawy, takie jak: gorączka, kaszel, duszność i problemy z oddychaniem to:

- bezzwłocznie, telefonicznie powiadom stację sanitarno-epidemiologiczną
- lub zgłoś się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego, gdzie określony zostanie dalszy tryb postępowania medycznego.

2) **nie zaobserwowałeś** u siebie wyżej wymienionych objawów, to przez kolejne **14 dni** kontroluj swój stan zdrowia, czyli codziennie mierz temperaturę ciała oraz zwróć uwagę na występowanie objawów grypopodobnych (złe samopoczucie, bóle mięśniowe, kaszel).

a) Jeżeli po **14 dniach** samoobserwacji **nie wystąpiły wyżej wymienione objawy**, zakończ kontrolę.

b) Jeżeli w ciągu **14 dni** samoobserwacji **zaobserwujesz wyżej wymienione objawy** to:

- bezzwłocznie, telefonicznie powiadom stację sanitarno-epidemiologiczną
- lub zgłoś się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego, gdzie określony zostanie dalszy tryb postępowania medycznego.

3) **miałeś kontakt z osobą chorą lub zakażoną** koronawirusem to **bezzwłocznie**, telefonicznie powiadom stację sanitarno-epidemiologiczną.

Jeśli masz **łagodne objawy** ze strony układu oddechowego i **nie podróżowałeś** do miejsc, gdzie występują potwierdzone przypadki zakażenia koronawirusem (np.: Chiny, Hong Kong, Iran, Włochy, Japonia, Singapur, Korea Południowa) pamiętaj o stosowaniu podstawowych zasad ochrony: zachowaj higienę osobistą - zasłaniaj chusteczką usta i nos podczas kaszlu i kichania, jak najczęściej myj ręce wodą z mydłem, a jeśli nie ma takiej możliwości dezynfekuj ręce płynami/żelami na bazie alkoholu (min. 60 %). Dezynfekuj ręce preparatami na bazie alkoholu albo myj ręce wodą z mydłem. Unikaj kontaktu z osobami z widocznymi objawami choroby takimi jak kaszel, katar, podwyższona temperatura ciała.

19. Czy są jakieś specyficzne leki lub szczepienia zapobiegające albo leczące chorobę wywołwaną przez koronawirus?

Leczenie jest wyłącznie objawowe, czyli polega na leczeniu objawów choroby takich jak gorączka lub problemy z oddychaniem. Część naukowców wskazuje, że w przypadku nowego koronawirusa można zastosować niektóre dotychczas znane leki. W literaturze naukowej opisuje się przypadki skutecznego wyleczenia pacjentów zakażonych koronawirusem za pomocą dotychczas znanych leków.

20. W tym sezonie szczepiłem się na grypę, czy szczepionka ta daje także odporność na koronawirusa?

Nie, szczepionka na grypę nie daje odporności przeciwko koronawirusowi.

21. Czy szczepionki przeciwko patogenom wywołującym zapalenie płuc chronią mnie przed koronawirusem?

Nie. Szczepionki przeciwko patogenom wywołującym zapaleniu płuc, takie jak szczepionka przeciw pneumokokom (PV) oraz szczepionka przeciw *Haemophilus influenza* typu B (Hib), nie zapewniają ochrony przed koronawirusem. Wirus ten jest na tyle nowy i różny od powyższych, że potrzebna będzie nowa szczepionka specyficzna dla niego. Pomimo tego, iż szczepionki przeciw pneumokokom i Hib nie są bezpośrednio efektywne przeciw koronawirusowi, szczepienia przeciw chorobom układu oddechowego są wysoce zalecane, aby chronić Twoje zdrowie.

22. Czy mogę się zarazić koronawirusem od osoby, która nie ma symptomów choroby?

Główną drogą rozprzestrzeniania się choroby są kropelki oddechowe wydalone przez osobę, która kaszle. Ryzyko zarażenia koronawirusem od osoby bez objawów chorobowych jest bardzo niskie. Warto zaznaczyć, że wiele osób zakażonych koronawirusem doświadcza jedynie łagodnych objawów i jest to szczególnie zauważalne we wczesnych stadiach choroby. Możliwe jest zatem przeniesienie infekcji koronawirusem od osoby, która ma na przykład tylko łagodny kaszel i nie czuje się źle. WHO ocenia trwające badania nad okresem transmisji koronawirusa, których wyniki będzie przekazywać na bieżąco.

23. Gdzie zadzwonić przypadku uzasadnionego podejrzenia zachorowania na COVID-19?

Zgodnie z wytycznymi Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego w przypadku uzasadnionego podejrzenia zachorowania tj. występowania objawów takich jak gorączka, kaszel, duszności oraz odbytej w ciągu 14 dni podróży do obszarów występowania koronawirusa lub kontaktu z osobami zakażonymi koronawirusem zalecany jest bezpośredni, telefoniczny kontakt z właściwą do miejsca zamieszkania stacją sanitarno-epidemiologiczną.

Mapa zawierająca listę PSEE: <https://gis.gov.pl/mapa/>

24. Gdzie zwrócić się o pomoc w przypadku uzasadnionego podejrzenia zachorowania na chorobę wywoływaną przez koronawirusa (COVID-19)?

Lista oddziałów zakaźnych wskazanych dla pacjentów potencjalnie zainfekowanych koronawirusem

Województwo dolnośląskie:

1. Bolesławiec - Zespół Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu, Oddział Chorób Zakaźnych, Jeleniogórska 4
2. Wałbrzych - Specjalistyczny Szpital Im. Dra Alfreda Sokołowskiego, Oddział Chorób Zakaźnych Ul. S. Batorego 4
3. Wrocław-Psie Pole - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Im. J. Gromkowskiego, I i II Oddział Chorób Zakaźnych, Koszarowa 5
4. Wrocław-Śródmieście - Uniwersytecki Szpital Kliniczny Im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu, Oddział Kliniczny Zakaźny Tytusa Chałubińskiego 2-2a

Województwo kujawsko-pomorskie:

1. Bydgoszcz - Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny Im. Tadeusza Browicza w Bydgoszczy, Oddział Obserwacyjno - Zakaźny i Oddział Pediatrii, Chorób Infekcyjnych I Hepatologii, Św. Floriana 12
2. Świecie - NZOZ "Nowy Szpital Sp. Z O.O." Prowadzony Przez Nowy Szpital Sp. z o.o., Oddział Obserwacyjno - Zakaźny, Wojska Polskiego 126
3. Toruń - Wojewódzki Szpital Zespolony Im. L. Rydygiera w Toruniu, Oddział Hepatologiczny I Oddział Obserwacyjno - Zakaźny, Krasińskiego 4/4a

Województwo lubelskie:

1. Biała Podlaska - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Terebelska 57-65
2. Biłgoraj - Arion Szpitale Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością, Oddział Zakaźny, Pojaska 5
3. Chełm - Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Szpitalna 53b/Paw.B
4. Lublin - Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 w Lublinie, Oddział Chorób Zakaźnych, Staszica 16
5. Lublin - Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki Im. Jana Bożego W Lublinie, Oddział Chorób Zakaźnych Dziecięcych, Mieczysława Biernackiego 9
6. Łuków - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie, Oddział Obserwacyjno- Zakaźny, Doktora Andrzeja Rogalińskiego 3
7. Puławy - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Puławach, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny dla Dorosłych I Oddział Obserwacyjno-Zakaźny dla Dzieci, Józefa Bema 1
8. Tomaszów Lubelski - Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny dla Dorosłych i Oddział Obserwacyjno-Zakaźny Dziecięcy, Aleje Grunwaldzkie 1

Województwo lubuskie:

1. Zielona Góra - Szpital Uniwersytecki Imienia Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Spółka Z Ograniczoną Odpowiedzialnością, Kliniczny Oddział Chorób Zakaźnych, Zyty 26

Województwo łódzkie:

1. Bełchatów - Szpital Wojewódzki Im. Jana Pawła II w Bełchatowie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Czapliniecka 123
2. Łódź-Bałuty - Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Im. Dr Wł. Biegańskiego, Oddział Chorób Zakaźnych I Przewodu Pokarmowego, Klinika Chorób Zakaźnych I Chorób Wątroby UM, Oddział Chorób Zakaźnych, Tropikalnych I Pasożytniczych dla dorosłych, Klinika Chorób Zakaźnych I Hepatologii UM, Oddział Chorób Zakaźnych, Tropikalnych I Pasożytniczych dla dzieci, Klinika Chorób Zakaźnych Dzieci UM w Łodzi, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny I Chorób Wątroby, Gen. Karola Kniaziewicza 1 / 5
3. Tomaszów Mazowiecki - Tomaszowskie Centrum Zdrowia, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Jana Pawła II 35

Województwo małopolskie:

1. Dąbrowa Tarnowska - Zespół Opieki Zdrowotnej w Dąbrowie Tarnowskiej, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Szpitalna 1
2. Kraków - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Uniwersytecki w Krakowie, Oddział Kliniczny Chorób Zakaźnych, Macieja Jakubowskiego 2
3. Kraków-Krowodrza - Krakowski Szpital Specjalistyczny Im. Jana Pawła II, Oddział Chorób Infekcyjnych Dzieci I Hepatologii Dziecięcej, Prądnicka 80
4. Miechów - Szpital Św. Anny w Miechowie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Szpitalna 3
5. Myślenice - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Myślenicach, Oddział Chorób Zakaźnych, Ul. Szpitalna 2
6. Olkusz - Nowy Szpital w Olkusz Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Oddział Obserwacyjno Zakaźny z Izbą Przyjęć, 1000-Lecia 13
7. Proszowice - Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Proszowicach, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Mikołaja Kopernika 13
8. Tarnów - Specjalistyczny Szpital Im. E. Szczeklika w Tarnowie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny Dzieci, Szpitalna 13
9. Wielogłowy - Szpital Specjalistyczny Im. Jędrzeja Śniadeckiego w Nowym Sączu, Oddział Chorób Zakaźnych, Dąbrowa 1

Województwo mazowieckie:

1. Ciechanów - Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, Oddział Obserwacyjno Zakaźny, Powst. Wielkopolskich 2
2. Kozienice - Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Kozienicach, Oddział Zakaźny, Al. Wł. Sikorskiego 10
3. Ostrołęka - Mazowiecki Szpital Specjalistyczny Im. Dr Józefa Psarskiego w Ostrołęce, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Jana Pawła II 120a
4. Płock - Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Medyczna 19
5. Radom - Radomski Szpital Specjalistyczny Im. Dr Tytusa Chałubińskiego, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny Jednego Dnia Leczenia Chorób Wątroby, Tochtermana 1
6. Siedlce - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siedlcach, Oddział Chorób Zakaźnych, Starowiejska 15
7. Warszawa - Praga-Południe - Wojskowy Instytut Medyczny, Klinika Chorób Infekcyjnych I Alergologii, Szaserów 128
8. Warszawa - Wola - Wojewódzki Szpital Zakaźny w Warszawie, Oddział Chorób Zakaźnych, Wolska 37
9. Warszawa – Mokotów Centralny Szpital Kliniczny MSWiA, Oddział Chorób Wewnętrznych i Hepatologii, ul. Wołoska 13

Województwo opolskie:

1. Nysa - Zespół Opieki Zdrowotnej w Nysie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Bohaterów Warszawy 23
2. Opole - Szpital Wojewódzki w Opolu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Oddział Chorób Zakaźnych, Katowicka 64 dogodne wejście od ul. Kośnego 53

Województwo podkarpackie:

1. Dębica - Zespół Opieki Zdrowotnej w Dębicy, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny i Chorób Wątroby, Krakowska 91
2. Jarosław - Centrum Opieki Medycznej, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny z Pododdziałem Hepatologicznym i Ośrodkiem Leczenia WZW, 3 Maja 70
3. Jasło - Szpital Specjalistyczny w Jasle, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny I WZW, Lwowska 22
4. Łańcut - Centrum Medyczne w Łańcutie Sp. Z O.O., Kliniczny Oddział Chorób Zakaźnych Z Pododdziałem Hepatologicznym, Ignacego Paderewskiego 5
5. Mielec - Szpital Specjalistyczny Im. Edmunda Biernackiego w Mielcu, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny I Chorób Wątroby, Żeromskiego 22
6. Przemyśl - Wojewódzki Szpital Im. Św. Ojca Pio w Przemyślu, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Rogozińskiego 30
7. Sanok - Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Sanoku, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, 800-Lecia 26

Województwo podlaskie:

1. Augustów - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Augustowie, Oddział Obserwacyjno - Zakaźny, Szpitalna 12
2. Białystok - Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny Im. L. Zamenhofs w Białymstoku, Klinika Obserwacyjno - Zakaźna Dzieci, Waszyngtona 17
3. Białystok - Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku, Klinika Chorób Zakaźnych I Chorób Wątroby, Klinika Chorób Zakaźnych I Hepatologii Z Pododdziałami: Obserwacyjnym, Zakażonych HIV, Klinika Chorób Zakaźnych I Neuroinfekcji, Żurawia 14
4. Bielsk Podlaski - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim, Oddział Obserwacyjno- Zakaźny, Kleszczelowska 1
5. Grajewo - Szpital Ogólny Im. Dr Witolda Gineła w Grajewie, Oddział Obserwacyjno - Zakaźny, Konstytucji 3 Maja 34
6. Hajnówka - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Hajnówce, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Doc. Adama Dowgirda 9
7. Łomża - Szpital Wojewódzki Im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny z Pododdziałem Obserwacyjno- Zakaźnym Dziecięcym, Al. Marsz. Józefa Piłsudskiego 11
8. Suwałki - Szpital Wojewódzki Im. Dr. Ludwika Rydygiera w Suwałkach, Oddział Chorób Zakaźnych, Szpitalna 60

Województwo pomorskie:

1. Gdańsk – Pomorskie Centrum Chorób Zakaźnych i Gruźlicy, II Oddział Chorób Zakaźnych, IV Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, IX Oddział Obserwacyjno-Zakaźny dla dzieci, Mariana Smoluchowskiego 18
2. Gdynia - Uniwersyteckie Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Oddział Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych, Powstania Styczniowego 9B

Województwo śląskie:

1. Bytom - Szpital Specjalistyczny Nr 1 W Bytomiu, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny i Hepatologii, Aleja Legionów 49
2. Chorzów - Szpital Specjalistyczny W Chorzowie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Hepatologii Zakaźnej i Nabytych Niedoborów Odporności Kliniczny, Ul. Zjednoczenia 10
3. Cieszyn - Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Bielska 4
4. Częstochowa - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Im. N.M.P., Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Polskiego Czerwonego Krzyża 7
5. Racibórz - Szpital Rejonowy Im. Dr. Józefa Rostka w Raciborzu, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Gamowska 3
6. Tychy - Megrez Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Edukacji 102
7. Zawiercie - Szpital Powiatowy w Zawierciu, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny z Pododdziałem Skórno-Wenerologicznym, Miodowa 14

Województwo świętokrzyskie:

1. Busko-Zdrój - Zespół Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju, Oddział Chorób Zakaźnych, Bohaterów Warszawy 67
2. Kielce - Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach, Klinika Chorób Zakaźnych, Radiowa 7, Oddział zakaźny Dziecięcy, ul. Grunwaldzka 25
3. Starachowice - Powiatowy Zakład Opieki Zdrowotnej, Oddział Chorób Zakaźnych, Radomska 70

Województwo Warmińsko-Mazurskie:

1. Elbląg - Szpital Miejski Św. Jana Pawła II w Elblągu, Oddział Chorób Zakaźnych z Pododdziałem Hepatologicznym, Żeromskiego 22
2. Giżycko - "Szpital Giżycki" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Oddział Chorób Zakaźnych, Warszawska 41
3. Olsztyn - Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy Im. Prof. Dr Stanisława Popowskiego w Olsztynie, Oddział Pediatryczny V Chorób Zakaźnych, Żołnierska 18 A
4. Ostróda - Szpital w Ostródzie Spółka Akcyjna, Oddział Chorób Zakaźnych, Jagiełły 1
5. Pisz - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Pisz, Oddział Obserwacyjno - Zakaźny, Sienkiewicza 2

Województwo wielkopolskie:

1. Kalisz - Wojewódzki Szpital Zespolony Im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, Oddział Chorób Zakaźnych, Toruńska 7
2. Konin - Wojewódzki Szpital Zespolony Im. Dr Romana Ostrzyckiego w Koninie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny Z Pododdziałem Zakaźnym Dziecięcym, Szpitalna 45
3. Poznań-Jeżyce - Szpital Kliniczny Im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego Im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Oddział Viii Chorób Zakaźnych I Neurologii, Pediatryczny, Szpitalna 27/33
4. Poznań Grunwald – Szpital Kliniczny im. Heliodora-Święcickiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Oddział Kliniczny Chorób Zakaźnych, ul. Przybyszewskiego 49
5. Poznań-Nowe Miasto - Wielospecjalistyczny Szpital Miejski Im. Józefa Strusia z Zakładem Opiekuńczo-Lecznym. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Oddział Zakaźny, Szwajcarska 3
6. Poznań-Stare Miasto - Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Nowowiejskiego 56/58

Województwo zachodniopomorskie:

1. Koszalin - Szpital Wojewódzki Im. Mikołaja Kopernika w Koszalinie, Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Chałubińskiego 7
2. Szczecin - Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w Szczecinie, Oddział Chorób Zakaźnych, Hepatologii I Transplantacji Wątroby I Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, Chorób Tropikalnych i Nabytych Niedoborów Immunologicznych, Arkońska 4
3. Wałcz - 107 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wałczu, Oddział Chorób Zakaźnych, Kołobrzeska 44

25. Byłem w Chinach/Włoszech i mam biegunkę. Czy to może być koronawirus?

Najczęstszymi objawami zakażenia koronawirusem są: gorączka, kaszel i duszność. Chorobie mogą towarzyszyć również takie objawy jak niemyt żołądkowo-jelitowy (nudności, wymioty, biegunka). Jeśli występuje tylko biegunka, bez żadnych objawów ze strony układu oddechowego, jest mało prawdopodobne, aby była to infekcja wywoływana koronawirusem.

26. Zaplanowałem wyjazd na urlop do Włoch, czy powinienem taki wyjazd odwołać?

Jeżeli jedziesz do rejonu, w którym pojawiły się informacje o występowaniu koronawirusa, musisz rozważyć rezygnację lub zmianę terminu wyjazdu. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że ogniska występowania koronawirusa są poddane kwarantannie i są wprowadzone specjalne środki ostrożności przez lokalne władze. Zaleca się przed wyjazdem za granicę zainstalowanie aplikacji **mObywatel**, w której znajdziesz informacje w zakładce: „Polak za granicą” umożliwiające bieżące monitorowanie sytuacji w danym kraju.

27. Jeżeli zaobserwuję u siebie niepokojące objawy (kaszel, gorączka, duszność) to wystarczy, że wezmę dostępne bez recepty w aptece leki reklamowane jako przeciwwirusowe?

W przypadku zaobserwowania powyższych objawów powinieneś skonsultować się z farmaceutą, a w razie potrzeby udać się do lekarza. Aktualnie brak dowodów naukowych na skuteczność dostępnych leki, zwłaszcza tych dostępnych bez recepty lekarskiej w leczeniu zakażenia koronawirusem.

28. Jak jeszcze mogę się zabezpieczyć przed zachorowaniem?

Często myj ręce, zachowaj bezpieczną odległość, stosuj odpowiednie zasady ochrony podczas kaszlu i kichania, unikaj dotykania oczu, nosa i ust.

29. Jak skutecznie myć ręce?

Jak skutecznie myć ręce?

1 Zwilż ręce ciepłą wodą. Nałóż mydło w płynie w zagłębienie dłoni.

2 Namydl obydwie wewnętrzne powierzchnie dłoni.

3 Spleć palce i namydl je.

4 Namydl kciuk jednej dłoni drugą ręką i na przemian.

5 Namydl wierzch jednej dłoni wnętrzem drugiej dłoni i na przemian.

6 Namydl obydwie nadgarstki.

7 Splucz starannie dłonie, żeby usunąć mydło. Wysusz je starannie.

Całkowity czas: 30 sekund

Nie zapomnij umyć tych obszarów:

Główny Inspektorat Sanitarny

 /GIS_gov /GISgovpl /GIS_gov_pl /gis.gov.pl

Naczelna Izba Aptekarska